

5.9. Herpes

Kenmerkend voor een herpesvirusinfectie is, dat het virus zich in het lichaam terugtrekt. Het is daar onbereikbaar voor het immuunapparaat en kan regelmatig weer tevoorschijn komen en dus weer anderen besmetten. Dit gebeurt vooral in een periode waarin de conditie niet optimaal is, bijvoorbeeld wanneer men oververmoeid of verkouden is.

Dit kan het hele leven met regelmaat gebeuren, zonder dat de drager bemerkt dat hij weer virussen uitscheidt. Anderen zijn daarom nooit afdoende tegen deze ziekten te beschermen.

Soorten herpes ziekten:

1. koortslip (Humaan Herpes Virus HHV of Herpes Simplex Virus HSV);
2. blaasjes aan de geslachtsdelen (HSV of HHV);
3. waterpokken/gordelroos (Varicella Zoster Virus);
4. cytomegalovirus in de zwangerschap
5. ziekte van Pfeiffer (mononucleosis infectiosa) (Ebstein Barr Virus).

Hieronder volgt een beschrijving van de ziekten die een rol spelen bij kinderen.

• Koortslip

Wat is het?

Er vormen zich meestal rond de mond blaasjes, die vocht bevatten. Na enkele dagen springen ze open, waarna zich een korstje vormt. De koortslip jeukt hevig.

Hoe krijg je het?

Het vocht in de blaasjes is zeer besmettelijk. Besmetting vindt plaats door aanraking van de blaasjes (krabben, kussen). De besmettelijkheid is voorbij als zich een korstje heeft gevormd. De blaasjes kunnen ook aan de geslachtsorganen voorkomen en het virus is dan seksueel overdraagbaar. De klachten duren ongeveer een week, maar kunnen telkens terugkeren.

Wat kun je als leerkracht doen?

Een kind dat besmet is regelmatig de handen laten wassen en kusjes geven voorkomen. Normaal sociaal contact levert geen problemen op, noch tussen kinderen onderling, noch tussen het kind en de leerkracht.

Opmerkingen:

Op recept is een medicijn verkrijgbaar waardoor de klachten aanzienlijk kunnen vermindern.

• Waterpokken

Wat is het?

Waterpokken wordt door het Varicella Zoster Virus veroorzaakt. De incubatietijd is 12 tot 21 dagen. De ziekte duurt ongeveer 7 dagen en geneest spontaan.

Na genezing is men voor waterpokken levenslang immuun.

De verschijnselen zijn :

- in het begin lichte koorts, hoesten, hoofdpijn;
- na een paar dagen verschijnen kleine rode bultjes, waarop na 6 tot 12 uur blaasjes ontstaan, die erg kunnen jeuken;
- de blaasjes gaan open of drogen in; er ontstaan korstjes, die na enige tijd afvallen;

- waterpokken zie je vooral op de romp, gezicht, tussen de haren en in de mond. De complicaties zijn: infectie van de huid door het krabben (littetekenvorming), longontsteking, hersenvliesontsteking.

Hoe krijg je het?

Zie onder gordelroos.

Wat kun je als leerkracht doen?

Zie onder gordelroos.

- **Gordelroos**

Wat is het?

Gordelroos wordt door hetzelfde virus veroorzaakt als waterpokken. De blaasjes beperken zich tot een band op één lichaamshelft, één lichaamsdeel of het gezicht.

Hoe krijg je het?

Waterpokken en gordelroos zijn al besmettelijk enkele dagen voor het opkomen van de blaasjes tot alle blaasjes zijn ingedroogd. De kans dat andere kinderen zijn besmet, voordat je ziet dat een kind de waterpokken heeft, is dus al zeer groot.

Het virus verspreidt zich via kleine, in de lucht zwevende vochtdruppeltjes afkomstig uit de neuskeelholte van het zieke kind (aanhoesten) en het vocht uit de blaasjes van de zieke. Een enkele keer kan besmetting met waterpokken ontstaan via huidblaasjes van een gordelroospatiënt. Gordelroos komt op jeugdige leeftijd zelden voor.

Wat kun je als leerkracht doen?

Leer kinderen hoest- en niesdiscipline aan, zie 5.3. Draag zorg voor een goede hygiëne.

Opmerkingen:

Door de grote, haast niet te voorkomen kans op besmetting en het meestal milde verloop van waterpokken is thuis houden niet zinvol. Kinderen onder de vijftien jaar met een gestoorde afweer die de ziekte niet hebben doorgemaakt, dienen besmetting te voorkomen. Ook kunnen deze kinderen in aanmerking komen voor een snelle vaccinatie (binnen drie etmalen na contact).